

ת"פ 7523/08/13 - מדינת ישראל נגד ח' ל'

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 7523-08-13 מדינת ישראל נ' ל'

בפני
כבוד השופט אביטל חן
מדינת ישראל
בעניין:

המאשימה

נגד
ח' ל'

הנאשמים

גזר דין

הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעבירה שעניינה תקיפה הגורמת חבלה של ממש- בת זוג.

ביום 6/5/11 בביתם בבית ***** ב***** תקף הנאשם את רעייתו וגרם לה חבלות של ממש.

על רקע סכסוך בין השניים, דרשה המתלוננת מן הנאשם שיצא מן הבית. בתגובה, החל הנאשם לדחוף אותה ולחבוט את גופה בקיר. המתלוננת תפסה את חולצתו של הנאשם וקרעה אותה.

בעקבות מעשיו של הנאשם נגרמו למתלוננת חבלות בזרועות ידיה, פניה ובטנה.

טיעוני הצדדים לעונש

נוכח טיב העבירה, מתנגדת התביעה לבטול הרשעתו של הנאשם ומבקשת להשית עליו מאסר מותנה וצו של"צ.

מנגד, מציין הנאשם את התסקיר החיובי שהוגש בעניינו של הנאשם, היותו נעדר עבר פלילי, התנהלותו הנורמטיבית הכוללת תעסוקה מסודרת, תפקודו התקין במישורי חיי השונים, והעבודה שמדובר במעידה חד פעמית אשר אינה מאפיינת את אורח חייו.

עוד מציין הסנגור כי הנאשם והמתלוננת נשואים מזה 20 שנה וכי ממועד האירוע חלפו 4 שנים, בהן עלו יחסיהם על מסלול תקין.

הסנגור מבקש להימנע מהרשעתו של הנאשם בטענה כי זו עלולה להביא לפגיעה בעיסוקו. בהקשר זה מציין הסנגור את גילו של הנאשם (50 שנה בקירוב), העובדה שאינו בעל מעמד של עובד קבוע, והחשש שמא בעתיד, בחיפוש אחר

עבודה אחרת, יתקשה להשתלב במעגל התעסוקה בשל קיומה של הרשעה פלילית.

תסקיר שירות המבחן

הנאשם בן 49 שנה נשוי ואב ל-4 ילדים. הורי הנאשם נפטרו. לנאשם 4 אחים, עימם הוא מנהל מערכת יחסים קרובה ותומכת, כמתואר בתסקיר.

הנאשם סיים 12 שנות לימוד, בסופן היה זכאי לתעודת בגרות. בהמשך למד הנאשם לימודי ביוטכנולוגיה במכללת תל אביב, לאחריהם עבד בבתי חולים שונים, כיום, מזה כ-3 שנים עובד הנאשם בבית החולים "שערי צדק".

שירות המבחן מציין התרשמותו מהנאשם כאדם בעל יכולות הסתגלות ויציבות מרשימות כפי שבאו לידי ביטוי בתחום החינוכי והתעסוקתי, בעל יכולות תקשורת טובות, וכמי שנוטל אחריות מלאה על התפקידים אותם ממלא בחייו כאב וכמפרנס.

מערכת היחסים של הנאשם עם רעייתו מתוארת בתסקיר כטובה וכתומכת. מתוארים קשיים בזוגיות בשל העדר תמיכה משפחתית על רקע פטירת הוריו של הנאשם ומגוריהם המרוחקים של משפחת רעיית הנאשם.

עוד מתואר מתח ביחסים על רקע שגרה מתוחה (בניית בית, העדר תמיכה, שינוי מקומות עבודה) שהובילה לבגידה של הנאשם ברעייתו, בעקבותיה, נוצר משבר חריף ביחסים בין השניים, שכלל ויכוחים רבים ותוקפנות מילולית.

על פי המתואר בתסקיר, פתחו השניים בהליך גירושין אך בהחלה משותפת החליטו לנסות לטפל בקשיים. בשנה האחרונה פנו לטיפול זוגי במסגרת פרטית. מדיווח שהתקבל מאת המטפל הזוגי נמסר כי השניים מחויבים לטיפול ומגיעים למפגשים באופן סדיר.

הנאשם נעדר קווים פליליים באישיותו. בהתייחסותו לעבירה הנוכחית נטל הנאשם אחריות מלאה על מעשיו, כאשר הינו מדגיש כי מדובר באירוע חד פעמי, חריג, בו איבד שליטה על התנהגותו. שירות המבחן התרשם כי הנאשם נעדר קווים אלימים באישיותו וכי מדובר במקרה בודד שאינו משקף את התנהלותו.

תחת גורמי הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק ואלימה, מציין שירות המבחן תלות רגשית של הנאשם ברעייתו, המרחק של בני הזוג מהמשפחה המורחבת והעדר תמיכה משפחתית. להערכת שירות המבחן בעיתות מצוקה ומתח, ובהעדר דמות תומכת מלבד רעייתו, עלול הנאשם להגיע לאובדן שליטה.

מנגד, תחת גורמי הסיכוי מציינים השירות את יכולותיו הגבוהות של הנאשם כמתואר לעיל, רצונו לשינוי התנהלותו הבעייתית והעובדה שהינו מנהל אורח חיים נורמטיבי ותקין, ללא קווים אלימים באישיותו.

בנסיבות הענין, ממליץ שירות המבחן להימנע מהרשעתו של הנאשם, על מנת שלא יפגע מקור פרנסתו ולצורך מניעת מתחים נוספים בין הנאשם לבין רעייתו, ולהשית על הנאשם עונש של 140 שעות.

דין וגזירת דין

בהתאם לכללי הבניית ענישה, יש לגזור את דינו של הנאשם בהתאם לעיקרון ההלימה, שעניינו קיומו של יחס הולם בין חומרת העבירה בנסיבותיה ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש שיש להטיל עליו.

על חומרת העבירה של תקיפת בן זוג נכתב רבות בפסיקת בית המשפט העליון. לנוכח נפוצות העבירה בקרב הציבור, ופוטנציאל הסיכון הטמון בה, מצווים בתי המשפט לשאת תרומתם לצמצום התופעה על ידי הטלת עונשים, שיהא בכוחם להתריע עבריינים פוטנציאליים.

בע"פ 9621/02 מדינת ישראל נגד פלוני נפסק מפי כב' השופטת בייניש (כתוארה דאז):

"התופעה של אלימות כלפי נשים אשר במקרים רבים אף מסתיימת ברצח מחייבת תגובה מחמירה ומתריעה...בנסיבות אלו מצווים אנו לתת ביטוי עונשי הולם לחומרת המעשים באופן שיהיה בו כדי להרתיע את המשיב מפני חזרה על מעשים מסוכנים אלה ואף להתריע עבריינים בכוח".

ברע"פ 182/13 נעם משה נ' מדינת ישראל נפסק מפי כב' השופט א' שהם:

"מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית הינה כי בתוך משפחה ישררו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד הדדי. הפרתה של ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי. יתר על כן, במסגרת המשפחה, מופעלת האלימות על פי רוב בידי החזק כלפי החלש. פערי הכוחות הם גדולים כשמדובר באלימות כלפי קטינים או כלפי בת זוג [...] נפוצותן של עבירות אלה, והצורך להגן על קרבנות האלימות [...], תורמים אף הם להחמרה הנדרשת בענישה בעבירות אלה" (ע"פ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל).

הערך המוגן בעבירה של תקיפת בן זוג הינו הגנה על שלומו הגופני ובטחונו האישי של הפרט. במקרה שבפני, מדובר בפגיעה ברמה קלה - בינונית, כעולה מכתב האישום.

על רקע ויכוח בין הנאשם לרעייתו, ודרישתה של זו כי יעזוב את הבית, דחף הנאשם את המתלוננת וחבט את גופה בקיר. כתוצאה ממעשים אלו נגרמו למתלוננת חבלות בחלקי גופה השונים. מבלי להקל ראש במעשיו של הנאשם, הרי שמדובר בחבלות שאינן חמורות מאוד, וניתן למקם את מעשיו של הנאשם ברף הנמוך - בינוני של העבירה.

בדיקת הפסיקה הנוהגת מעלה כי במקרי חומרה דומים למקרה שבפני הוטלו על נאשמים עונשים הנעים בין ענישה הצופה פני עתיד לבין מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריח בן מספר חודשים הכל בכפוף לנסיבות המקרה, חומרת התקיפה ונסיבותיו המיוחדות של העברין:

בת"פ (שלום-ראשל"צ) 14628-01-11 מדינת ישראל נ' שרון חדד (9.10.12), הורשע הנאשם בעבירה של תקיפת בן זוג הגורמת חבלה של ממש בכך שבמהלך ויכוח, בעט הנאשם במתלוננת ומשך בשערותיה. בהמשך, דחף הנאשם את המתלוננת מספר פעמים עד שנחבטה בגבה. כתוצאה ממעשיו אלו של הנאשם, נגרמו למתלוננת חבלות, סימנים אדומים וסימנים שנראו כשריטות בידה, סימנים אדומים בגבה, וסימנים כחולים ברגלה. בית המשפט הסתפק בהטלת מאסר מותנה, בין היתר בשל עבר פלילי נקי, והליך טיפולי.

ברע"פ 1374/13 פלונית נ' מדינת ישראל (26.2.13) נדחתה בקשת רשות ערעור שהגישה המערערת, שהורשעה בבית משפט השלום בעבירות של תקיפת בן זוג הגורמת חבלה של ממש, היזק לרכוש במזיד ועבירה של איומים. על פי עובדות כתב האישום, במהלך ויכוח בינה לבין בעלה לשעבר (להלן: "**המתלונן**") השליכה המערערת נעל לעברו והכתה אותו באגרופיה. כתוצאה ממעשים אלו, גרמה המערערת למתלונן דימום באפו, ושברה את משקפיו. בית משפט השלום הטיל על המערערת עונש מאסר מותנה בן-4 חודשים וקנס. בית המשפט המחוזי הורה על זיכוייה של המערערת מעבירות האיומים. נוכח העדר עבר פלילי, ובשים לב למערכת היחסים המורכבת בין השניים הסתפק בית המשפט המחוזי בהחמתה על התחייבות.

בע"פ (בש) אלכסנדר סולימובסקי נ' מדינת ישראל (11.12.13), נדחה ערעור על אי ביטול הרשעה. המערער הורשע בבית המשפט השלום בעבירה של תקיפת בן זוג הגורמת חבלה של ממש ו-3 עבירות של איומים. הנאשם נדון ל-4 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות. באותו תיק, במהלך ויכוח בין הנאשם לבין בת זוגו דאז, על רקע היותו של המערער בגילופין, איים המערער על המתלוננת, וכאשר נמלטה לחדר סמוך ונעלה את הדלת, בעט בדלת ודרש להיכנס פנימה. בהמשך תקף המערער את המתלוננת והיכה אותה במכת אגרוף בצדו השמאלי של ראשה, ותוך כדי כך פגע במצחה של ביתם, אותה החזיקה המתלוננת בידה. כתוצאה ממעשי המערער נגרמו למתלוננת חבלות של ממש.

בת"פ (ראשל"צ) 28841-09-12 מדינת ישראל נ' דמירי (25.2.14), הורשע הנאשם בתקיפת בן זוג הגורמת חבלה של ממש ו-4 עבירות הפרת הוראה חוקית (הקשורות לעבירת התקיפה). הנאשם גרם לבת זוגו פצע מדמם בשפתייה, שריטה בידה, אדמומית ונפיחות מתחת לעין. בית המשפט קבע כי בנסיבות העניין מתחם העונש ההולם נע בין מאסר לתקופה קצרה שאפשר כי תרוצה בעבודות שירות למאסר בפועל למשך חודשים מספר, והטיל על הנאשם 9 חודשי מאסר בפועל.

ברע"פ 2602/14 טצילו גובנה נ' מדינת ישראל (4.5.14), דחה ביהמ"ש ערעורו של נאשם שהורשע בעבירה של תקיפת בן זוג הגורמת חבלה של ממש. באותו מקרה, חבט הנאשם בראשה של אשתו מספר פעמים באמצעות בקבוק בירה שהיה בידו. כתוצאה ממעשיו, חשה המתלוננת ברע, ראשה הסתחרר, היא הקיאה ונגרם לה חתך בקרקפת באורך 5 ס"מ שהצריך תפירה. בית משפט המחוזי החמיר בעונשו של הנאשם וקבע כי "מתחם העונש הראוי במקרה זה נע בין ששה חודשי מאסר לבין 18 חודשי מאסר, והמקרה, אלמלא נסיבותיו המיוחדות (המלצת שירות המבחן, שהותו הממושכת של המבקש במעצר בית, גירושי בני הזוג, היעדר עבר פלילי למבקש ומצבו האישי של המבקש) - מחייב השתתת תקופת מאסר בת 12 חודשים." באיזון בין השיקולים השונים, השית בית המשפט על הנאשם 7 חודשי מאסר.

עוד אפנה לפסק דינו של כב' השופט אילן בן דור **בת"פ (שלום -ראשל"צ) 4018/09 מדינת ישראל נ' א.א. (10.10.13)**, שם הורשע נאשם, נעדר עבר פלילי, בעבירה של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש. הנאשם אחז בחוזקה את המתלוננת, הצמידה לקיר, סטר לה והפילה לרצפה. כשניסתה המתלוננת לקחת ממנו טלפון סלולארי כדי להתקשר למשטרה הדפה וגרם לה סימנים אדומים בידה. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר מותנה לבין מאסר בפועל והטיל על הנאשם מאסר מותנה בצירוף עונשים נלווים.

לטעמי, נוכח בחינת מידת הפגיעה בערך המוגן, נסיבות ביצוע העבירה ומדיניות הענישה הנוהגת, מתחם הענישה במקרה שבפני נע בין מאסר מותנה לבין 6 חודשי מאסר, שאפשר וירוצו בעבודות שירות.

שאלת ביטול הרשעתו של הנאשם בדן

הנאשם עתר לביטול הרשעתו בדין. בע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל נקבע כי הימנעות מהרשעה תיעשה בצמצום, בהצטבר שני גורמים: האחד, שסוג העבירה מאפשר "ויתור" על הרשעה, והשני, שיש בהרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם.

בפסק הדין בעניין כתב, מנה בית המשפט מספר אמות מידה לקביעה, אם להימנע מהרשעתו של נאשם לצורך הבטחת שיקומו ובהם, בין היתר, השאלה אם לחובתו עבר מכביד, אם קיים סיכון כי יחזור ויחטא בפלילים, הנסיבות בהן ביצע את העבירה, מידת הפגיעה של העבירה באחרים, יחסו של הנאשם לעבירה, מידת נכונותו להכיר בפסול במעשיו, והשפעותיה של ההרשעה על הנאשם.

ככלל נעשה שימוש באפשרות של ביטול הרשעה או הימנעות מהרשעה מקום בו קיים חוסר פרופורציה קיצוני בין עוצמת פגיעת ההרשעה בנאשם לבין התועלת הציבורית הכללית כתוצאה מההרשעה (ראה: רע"פ 9118/12 אלכסנדר פריגין נ' מדינת ישראל).

בנסיבות המקרה שבפני, מעבר לעובדה שלא הובאו ראיות לפגיעה קונקרטית במקור פרנסתו של הנאשם, הרי שאני סבור כי בעבירות של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש, רק במקרים נדירים, ניתן יהיה להימנע מהרשעה בדין. בשל ריבוי המקרים בהן ננקטת אלימות כלפי נשים מדי יום, כדבר שבשגרה, על בית המשפט להחמיר בענישה ולשדר מסר מרתיע כלפי עבריינים פוטנציאליים.

במקרה שבפני, נוכח הפגיעות שהותיר הנאשם בגופה של המתלוננת לאחר שחבט את גופה בקיר, אני סבור כי אין זה המקרה המתאים להימנע מהרשעה.

עיינתי בפסק הדין שהוגש על ידי ההגנה, אשר אינו ממין הענין משמדובר במעשה תקיפה סתם, ומשאין מדובר בתקיפה של בת זוג, אשר מהווה נסיבה לחומרה. לפיכך, לא ראיתי להימנע מהרשעתו של הנאשם בדין.

העונש המתאים לנאשם

הנאשם בן 49 שנה, נשוי למתלוננת מזה 20 שנה ולשניים 4 ילדים.

הנאשם נטל אחריות מלאה על מעשה העבירה והביע חרטה.

הנאשם נעדר עבר פלילי, והאירוע המתואר בכתב האישום אינו מאפיין את שגרת חייו, ונראה כי מדובר במעידה חד פעמית שמעד, בעידנא דריתחא ועל רקע מתיחות במערכת היחסים בינו לבין המתלוננת.

הנאשם מחויב למשפחתו, מגלה יציבות תעסוקתית ובעל יכולות וכוחות חיוביים לתפקוד תקין במישורי חייו השונים.

באופן כללי, תוארה מערכת היחסים בין הנאשם לבין המתלוננת לאורך השנים כתקינה, למעט האירוע הנידון, ממעוד ביצוע העבירה חלפו 4 שנים בהם לא נפתחו תיקים פליליים נגד הנאשם, הנאשם ורעייתו פנו לטיפול זוגי, אליו היו מחויבים ומערכת היחסים בין השניים עלתה על פסים חיוביים.

בנסיבות הענין, לא ראיתי להחמיר עם הנאשם ואני דן אותו לעונשים הבאים:

1. של"צ בהיקף 140 שעות אותה יבצע הנאשם במתנ"ס בית צפאפא, בהתאם לתכנית שהוגשה במסגרת תסקיר שירות המבחן.

השל"צ יסתיים בתוך 12 חודשים.

2. 30 יום מאסר וזאת על תנאי למשך תקופה בת 18 חודשים מהיום, אם יעבור הנאשם משך תקופה זו עבירה של תקיפת בת זוג.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, 30 דצמבר 2015, בנוכחות הצדדים.